

Spis treści

Słowo wstępne 5

Rozdział I

FILOZOFIA RELIGII – NAUKI RELIGIOLOGICZNE 19

1. Kształtowanie się nauk o religii 19
  - A. Starożytność i średniowiecze 23
  - B. Czasy nowożytne 51
  - C. Współczesność 71
2. Pozafilozoficzne nauki o religii 92
  - A. Typy nauk religiologicznych 92
  - B. Humanistyczne nauki o religii 94
  - C. Teologiczne nauki o religii 106
3. Filozofie religii 108
  - A. Próba typologii filozofii religii 110
  - B. Pozaklasyczne koncepcje filozofii religii 114
4. Klasyczna filozofia religii 132
  - A. Przedmiot i cel 134
  - B. Metoda 136
  - C. Pokrewne dyscypliny filozoficzne 138

Rozdział II

FAKT RELIGII – PODSTAWOWE ASPEKTY 143

1. Fakt religijny dany w doświadczeniu 146
  - A. Doświadczenie egzystencjalnej niewystarczalności osoby ludzkiej 150
  - B. Doświadczenie transcendencji osoby ludzkiej 151
  - C. Doświadczenie aktów i stanów religijnych 158

2.	Religia jako akt psychiczny	172
	A. Aspekt poznawczo-doświadczeniowy	172
	B. Aspekt emocjonalno-wolitywny	177
3.	Religia w aspekcie praktycznym	184
	A. Działalność kultowa	185
	B. Asceza i doskonalenie moralne	191
	C. Kult a język religii	192
4.	Przeżycie religijne a inne przeżycia ludzkie	193
	A. Przeżycie religijne a przeżycie poznawcze	194
	B. Przeżycie religijne a przeżycie moralne	195
	C. Przeżycie religijne a przeżycie estetyczne	196

Rozdział III

FAKT RELIGII – INTERPRETACJA FILOZOFICZNA 199

1.	Filozoficzne odniesienia niefilozoficznych interpretacji religii	200
	A. Psychoanalityczne teorie religii	201
	B. Socjologiczne teorie religii	217
	C. Fenomenologiczne teorie religii	231
2.	Ujęcie istoty religii w kontekście filozofii klasycznej	249
	A. Opis religii jako relacji ontycznej	250
	B. Typologia obiegowych definicji religii	260
	C. Proponowana typologia definicji religii	265
	D. Próba filozoficznego określenia religii	285
	E. Elementy teorii poznania religijnego	289
3.	Wyjaśnienie faktu istnienia religii	297
	A. Podmiotowe podstawy faktu religii	300
	B. Przedmiotowe podstawy faktu religii	311
	C. Osobowy charakter relacji religijnej	332

Zakończenie 345

Summary 353

Indeks osobowy 359

Indeks przedmiotowy 367

Table of content

Introduction	5
---------------------	---

Chapter I

Philosophy of religion and the sciences of religion	19
--	----

1. Development of the sciences of religion	19
A. The ancient and medieval periods	23
B. The modern period	51
C. The contemporary period	71
2. Non philosophical sciences of religion	92
A. Types of Sciences of Religion	92
B. Humanistic sciences of religion	94
C. Theological sciences of religion	106
3. Philosophies of religion	108
A. A proposed typology of philosophies of religion	110
B. Non classical conceptions of philosophy of religion	114
4. Classical philosophy of religion	132
A. Object and aim	134
B. Method	136
C. Related philosophical disciplines	138

Chapter II

The fact of religion – basic aspects	143
---	-----

1. The religious fact given in experience	146
A. The experience of the existential insufficiency of the human person	150
B. The experience of the transcendence of the human person	151
C. The experience of religious acts and states	158

2.	Religion as a psychic act	172
	A. The cognitive-experiential aspect	172
	B. The emotional-volitional aspect	177
3.	Religion in its practical aspect	184
	A. Cultic activity	185
	B. Asceticism and moral perfection	191
	C. Cult and religious language	192
4.	Religious experience and other human experiences	193
	A. Religious experience and cognitive experience	194
	B. Religious experience and moral experience	195
	C. Religious experience and aesthetic experience	196

Chapter III

The fact of religion – philosophical interpretation 199

1.	Philosophical implications of non philosophical interpretations of religion	200
	A. Psychoanalytic theories of religion	201
	B. Sociological theories of religion	217
	C. Phenomenological theories of religion	231
2.	Apprehending the essence of religion in the context of classical philosophy	249
	A. Religion as an ontic relation	250
	B. Current typologies of definitions of religion	260
	C. A new typology of definitions of religion	265
	D. An attempt to define religion philosophically	285
	E. Elements of the theory of religious knowledge	289
3.	Explaining the existence of religion	297
	A. The subjective grounds of the fact of religion	300
	B. The objective grounds of the fact of religion	311
	C. The personal character of the religious relation	332

Conclusion 345

Summary 353

Name index 359

Subject index 367